

De megalieten van Weris

Met de bus van LPM komen we aan in Weris bij de noordelijke dolmen.
In Weris liggen een aantal menhirs en dolmen. Deze verzameling stenen noemen we:

megalieten = dit woord is afkomstig uit het grieks;

- ✓ *Megas* = groot
- ✓ *Lithos* = steen
- ✓ *Megalieten* = grote stenen of reuzestenen

Weris = megalithische hoofdstad van België genoemd. De naam Weris komt van "gweris".
Het bretoense "gwer" betekent uitkijkpost of sterrenwacht.

Wie en wanneer zijn deze stenen gebouwd?

Tussen 2800 en 1800 voor Christus koloniseerden mensen met een nieuwe beschaving de streek van de Ardennen. Deze personen waren afkomstig uit Frankrijk uit de streek rond Parijs. Het waren bouwers van dolmens en de menhirs. De stenen staan hier bijna meer dan 4800 jaar.

De noordelijke dolmen

Megalieten kunnen we in 2 soorten verdelen: de dolmen en menhirs. De woorden 'dolmen' en 'menhir' zijn geen Nederlandstalige woorden maar komen uit de Bretoense taal.

Dolmen = 4 rechtopstaande stenen met een grote platte steen als dak.

Dol = tafel

Men = steen

Dolmen = stenen tafel

Menhir

Men = steen

Hir = rechtopstaande

Hoe werden ze ontdekt?

De meeste dolmens van Wéris waren verborgen onder een heuvel en werden toevallig ontdekt tijdens het ploegen in 1888. De boeren wisten niet wat ze zagen want het waren vaak stenen tot 3 à 4 meter lang. Ze riepen daarom maar de hulp van de archeologen in. Opgravingen in de onmiddellijke omgeving van de dolmens leverden enkele voorwerpen op die dateren uit het Neolithicum (de late steentijd)) en de Gallo – Romeinse periode. Het waren verschillende scherven van potten en kruiken, pijlpunten uit silexsteen, een handpijl en een harpoen uit been van dieren.

Wat kunnen we hieruit besluiten? De mensen leefde rond de dolmen

Een dolmen is een gemeenschappelijke begraafplaats, opgericht uit steen en samengesteld uit enkele draagstenen en één of meerdere dekstenen

De dolmen had nog een andere functie: als schuilplaats bij invallen of natuurrampen het werd ook als heilige aanzien en men plantte er eiken rond. De dolmens zijn vervaardigd uit puddingsteen.

Dit is een natuurlijk mengsel van zand, kwarts, silexsteen en keien.

We laten de dolmen achter en ons volgen de baan bergopwaarts. We nemen de **eerste straat links**. Ter hoogte van het kerkhof nemen we een aardeweg **rechts** naar boven. Bij de volgende splitsing gaan we **links** tot aan de voet van de Witte Menhir.

Pierre Haina of de Witte Menhir.

Hier zien we een rotsverhoging van meer dan 3 meter hoog en 1.20 meter breed, door mensenhanden vrijgemaakt. Hij wordt aanzien als een vinger wijzend naar de zonsopgang. Pierre Haina staat voor "steen de voorvaders". Je kan de steen van kilometers ver zien staan. Elk jaar op 21 maart wordt de steen witgeverfd en wordt er rond de menhir gedanst. De bomen die rond deze plaats staan zijn niet toevallig eiken. We bevinden ons opnieuw op een heilige plaats waar druïden vaak kwamen.

Op ongeveer 20 passen vanaf de menhir naar het oosten toe vind je een ronde uitholling in de rotswand: het "vizier" Ga achter het vizier op je buik liggen, gebruik de witte menhir als mikt punt. De plaats waar je op mikt op de horizon, daar gaat de zon onder op 21 maart.

- ✓ De witte menhir staat in het ☐noorden - ☐zuiden - ☐oosten - ☐oosten
- ✓ Samen met de dolmens vormt de witte menhir een ☐jaar - ☐weer - ☐maand - ☐seizoen kalender.
- ✓ De menhir is wit omwille van ☐een heilige plaats - ☐natuurlijke kalksteen - ☐de zichtbaarheid.

De legende over de witte menhir verteld dat er onder de witte menhir een schacht vertrekt naar het midden punt van de aarde waar de duivel zich bevindt. De grote witte steen werd er dan ook gelegd om te voorkomen dat de duivel er nog uit komt.

We dalen af naar beneden richting het duivelsbed.

Het duivelsbed.

De legende gaat als volgt:

"Op het moment dat er gemaald moest worden, stelde een molenaar, langs de Aisne (bijrivier van de Ourthe), vast dat hij niet genoeg water had om zijn molen te voeden. Satan deed hem een voorstel in één nacht een dijk te bouwen in ruil voor zijn ziel. De sluwe molenaar aanvaardde het echter niet zomaar zijn ziel uit te leveren, de volgende morgen, toen het werk af was. Bij het kraaien van de haan riep de duivel de molenaar bij zich om de rekening te vereffenen maar slechts de hond van de molenaar kwam opdagen.

Van zodra de duivel begreep dat hij bedrogen was, barstte hij in woede en verwoestte hij in enkele seconden zijn nachtelijk werk. Uitgeput kwam hij weer krachten opdoen op de steen die sindsdien het Duivelsbed noemt.

Eigen aan een legende is dat er toch steeds een basis echt gebeurd is!

- De fundamenten van de duivelse dijk vind je nog steeds in het dorpje "roche-à-Frène".
- Wanneer je in een cirkel van 1 meter rond het duivelsbed op de grond stampt, hoor je dat de grond onder je voeten hol is. Men beweert dat er een ondergrondse gang is die het duivelsbed met de witte menhir verbindt.
- De steen is merkwaardig glad (op natuurlijke wijze), dit kan door mensenhanden niet verkregen worden.
- Er heerst een doodse stilte...ook omdat in de omgeving van 2 km de mensen niet willen wonen of bouwen.

Nog wat extra informatie

Al de megalitische bouwwerken zijn onderling met elkaar verbonden: ze vormen spiegelbeelden aan de hemel, ze vormen lijnen van zonsopgang tot zonsondergang en van maansopgang tot maasondergang zodat men een tijdskalende kreeg. Ze vormen een kompas, door de positie van de Poolster ten opzichte van de megalieten kan men het noorden bepalen.